

Magyar nyelv érettségi tételsor – 2024 – ősz

I. Kommunikáció 2-4

1. A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak bemutatása
2. A sikeres nyelvhasználat gyakorlata: a nyelvhasználat, a társalgás összetevői; beszédaktusok; az együttműködés elve; udvariassági formák
3. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái

II. A magyar nyelv története 2-4

4. A szókészlet változása a magyar nyelv történetében
5. A magyar nyelv rokonságának elméletei
6. A nyelvtörténet forrásai: kézirásos és nyomtatott nyelvemlékek

III. Ember és nyelvhasználat 2-4

7. A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben
8. Anyanyelvünk rétegződése I. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek

IV. A nyelvi rendszer 2-4

9. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése
10. A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző)

V. A szöveg 2-4

11. A szöveg fogalma, jellemzői
12. A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei
13. A szövegfonetikai eszközök (hangsúly, hanglejtés, hangerő, szünet, beszédtempó) és az írásjelek helyes, kifejező alkalmazása
14. Nyelvhasználati színterek szerinti szövegtípusok: mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, publicisztikai, szépirodalmi

VI. A retorika alapjai 2-4

15. A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig
16. Az állásinterjú
17. A hatásos előadásmód eszközei

VII. Stílus és jelentés 2-4

18. Stílus és jelentés a mindennapi nyelvhasználatban, a szaknyelvben és a szépirodalomban
19. Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché;
összetett szóképek: allegória, szimbólum felismerése, elemzése és értelmezése
szépirodalmi és egyéb szövegekben

VIII. Digitális kommunikáció 1

20. A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv

Irodalom érettségi tételsor – 2024 – ősz

I. Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők (10)

1. Ady Endre

- Ady Endre magyarság versei – társadalombírálat és hazaszeretet

2. Arany János

- Arany János – Az Őszikék-korszak lírája

3. Babits Mihály

- A prófétaság mint költői sorsvállalás Babits Mihály költészetében Jónás könyve alapján

4. Herczeg Ferenc

- Magyarország irodalmi allegóriája Herczeg Ferenc Az élet kapuja című művén keresztül

5. Jókai Mór

- Romantikus és realista jegyek, motívumok és emberi sorsok Jókai Mór Az arany ember című regényében

6. József Attila

- Számvetés és létösszegzés József Attila kései költészetében – az utolsó vershármass (önmegszólítás és időszembesítés)

7. Kosztolányi Dezső

- Lélekrajz és társadalomkép, emberi értékek, a kiszolgáltatottság, a közömbösség, a részvét és szánalom hiányának problémái Kosztolányi Dezső Édes Anna című regényében

8. Mikszáth Kálmán

- Mikszáth Kálmán parasztábrázolása A jó palócok és a Tót atyafiak nyomán

9. Petőfi Sándor

- Petőfi Sándor szerelmi költészete / hitvesi költészete

10. Vörösmarty Mihály

- Filozófiai kérdések Vörösmarty Mihály Csongor és Tünde című drámájában

II. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig

- 11. Csokonai Vitéz Mihály**
- A boldogság Csokonai Vitéz Mihály költészetében
- III. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából (2)**
- 12. Krúdy Gyula**
- Krúdy Gyula álmvilága a Szindbád novellákon keresztül
- 13. Tóth Árpád**
- Tóth Árpád impresszionista hangulatlírája
- IV. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból (1)**
- 14. Wass Albert**
- Értékrend az értékválságban – személyes és világtragédiák bemutatása Wass Albert Elvész a nyom című művén keresztül
- V. Művek a kortárs magyar irodalomból (1)**
- 15. Dragomán György**
- A diktatúrák természetrajza Dragomán György A fehér király című művében
- VI. Művek a világirodalomból (2)**
- 16. Csehov**
- A kisember alakja, a csinovnyik-téma Csehov novelláiban
- 17. Kafka**
- A bizonyosságtudat elvesztése, az elidegenedés megjelenése Franz Kafka Az átváltozás című elbeszélésében
- VII. Színház és dráma (2)**
- 18. Shakespeare egy műve**
- Az angol reneszánsz színház és dráma Shakespeare Romeo és Júlia című művének tükrében
- 19. Örkény István egy drámája**
- Groteszk látásmód Örkény István Tóték című művében
- VIII. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom (1)**
- 20. Sánta Ferenc pályakezdő novellái**
- Lelkiismereti dráma és kilátástalan szegénység Sánta Ferenc Sokan voltunk című novella szereplőinek életében

Matematika

- 1) Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
- Halmazműveletek
  - Számosság, részhalmaz
  - Tudjon egyszerű sorba rendezési, kiválasztási és egyéb kombinatorikai feladatokat megoldani. Tudja a kedvező esetek számát meghatározni a komplementer esetek segítségével is. Tudja kiszámolni a binomiális együtthatókat.

- Tudjon konkrét szituációkat szemléltetni, és egyszerű feladatokat megoldani gráfok segítségével. Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: pont, él, fokszám, teljes gráf. Ismerje a gráf pontjainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggést.

2) Számelmélet, algebra

- Oszthatóság
- Tudja a számokat átírni 10-es alapú számrendszerből 2-es alapú számrendszerbe és viszont. Ismerje a helyiértékes írásmódot.
- Számhalmazok
- Hatvány, gyök, logaritmus
- Tudja alkalmazni feladatokban a következő kifejezések kifejtését, illetve szorzattá alakítását: $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$. Tudjon algebrai kifejezésekkel egyszerű műveleteket végrehajtani, algebrai kifejezéseket egyszerűbb alakra hozni (összevonás, szorzás, osztás, szorzattá alakítás kiemeléssel, nevezetes azonosságok)
- Arányosság
- Százalék
- Egyenletek, egyenletrendszer
- Négyzetgyökös
- Abszolút értékes
- Exponenciális és logaritmikus egyenletek
- Trigonometrikus
- Egyenlőtlenség
- Számítási, mértani közép

3) Függvények

- Ismerje, tudja ábrázolni és jellemezni az alábbi hozzárendeléssel megadott függvényeket: $x \mapsto ax + b$, $x \mapsto x^2$, $x \mapsto x^3$, $x \mapsto ax^2 + bx + c$, $x \mapsto \sqrt{x}$, $x \mapsto |x|$, $x \mapsto a^x$, $x \mapsto \sin x$, $x \mapsto \cos x$, $x \mapsto \lg x$, $x \mapsto a^x$, $x \mapsto \log_a x$.
- Tudjon néhány lépéses transzformációt igénylő függvényeket függvénytranszformációk segítségével ábrázolni: $f(x) + c$, $f(x+c)$, $c \cdot f(x)$.
- Tudjon egyszerű függvényeket jellemezni (pl. grafikon alapján) értékkészlet, zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték, periodicitás, paritás szempontjából.
- Számítási és mértani sorozatok
- Kamatos kamat

4) Geometria, koordinátageometria, trigonometria

- Elemi geometria
- Síkidomok tulajdonságai
- Geometriai transzformációk
- Kerület, terület, felszín, térfogat

- Koordinátageometria
- Trigonometria
- Vektorok
-

5) Valószínűség-számítás, statisztika

- Átlag, módusz, medián, terjedelem, szórás
- diagramok

Történelem

I. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra, pénzügyi és gazdasági ismeretek

I/1. A földrajzi felfedezések és a kapitalista gazdaság jellemzői.

I/2. Az ipari forradalmak legjelentősebb területei (könnyűipar, nehézipar, közlekedés), néhány találmánya és a gyáripar kezdetei.

I/3. A keleti és a nyugati blokk főbb politikai, gazdasági, társadalmi jellemzői, a hidegháborús szembenállás jellemzői.

II. Népeség, település, életmód

II/1. Az egypárti diktatúra működése, a gazdasági élet és a mindennapok jellegzetességei a Rákosi-korban.

II/2. A rendszer jellemzői a Kádár-korszakban, életmód és mindennapok.

III. Egyén, közösség, társadalom, munkaügyi ismeretek

III/1. Az Athéni állam Periklész demokráciája idején

III/2. A reformkor fő kérdései, Széchenyi és Kossuth reformprogramja.

III/3. A pesti forradalom eseményei, az áprilisi törvények.

III/4. A holokauszt Magyarországon.

IV. Politikai berendezkedések a modern korban

IV/1. I. (Szent) István államszervező tevékenysége.

IV/2. A középkori magyar állam megerősödése I. Károly idején.

IV/3. Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája.

IV/4. Mária Terézia és II. József reformjai.

V. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák

V/1. Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai.

V/2. A náci Németország legfőbb jellemzői.

V/3. Az Európai Unió alapelvei, intézményei és működése.

V/4. A politikai intézményrendszer fő elemei (országgyűlés, kormány, köztársasági elnök, alkotmánybíróság, ombudsman, helyi önkormányzatok, az Alaptörvény).

VI. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés

VI/1. A mohácsi vész és az ország 3 részre szakadása

VI./2. A magyar külpolitika a két világháború között

VI/3. A Rákóczi-szabadságharc okai, főbb eseményei és eredményei.

VI/4. A szövetségi rendszerek kialakulása.

VI/5. Az második világháború (hadviselő, frontok, a háború jellege).

Angol nyelv

- People
- Houses
- School
- Work
- Family and Social life
- Food/Lifestyle
- Shopping and Services
- Travelling and Tourism
- Art and Culture
- Sport
- Health
- Science and Technology
- Nature/Environmental Protection

Német nyelv

1. Személyes vonatkozások, család

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)

- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

2. Ember és társadalom

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás, szerepe, fontossága, internetes böngészés
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.

- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
- Kulturális és sportesemények

8. Utazás és turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. Gazdaság

- Családi gazdálkodás
- A pénz szerepe a mindennapokban.
- Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele

Földrajz

Természetföldrajzi témakörök (A tétel)

1. A Naprendszer és a Naprendszer tagjainak legfőbb jellemzői
2. A Föld és annak mozgásai
3. Tájékozódás a térképen, térképábrázolás módszerei
4. A Föld szerkezete, kőzetlemezek bemutatása és a kőzetlemezek mozgásának következményei
5. A Föld nagyszerkezeti egységeinek felsorolása, bemutatása
6. Kőzetburok építőkövei, ásványkincsek és előfordulásuk
7. A légkör szerkezete, a levegő felmelegedése
8. Felhő- és csapadékképződés, ciklon, anticiklon, hideg- és melegfront fogalma, jellemzői
9. Levegőszennyezés és következményei
10. A vízburok tagolódása, a tengervíz mozgásai
11. Felszíni vizek: tavak és folyók
12. Felszín alatti vizek
13. Karsztosodás
14. Vízszennyezés és következményei
15. Külső erők felszínformáló tevékenysége: szél, csapadék, tengervíz felszínformálása, folyók felszínformáló munkája
16. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
17. Földrajzi övezetek és övek bemutatása, jellemzése, összehasonlítása
18. Független övezetesség

19. Kárpát-medence természetföldrajza, Magyarország természeti adottságai
20. Magyarország fő tájegységeinek bemutatása

Társadalom- és gazdaságföldrajzi (B tétel)

1. A népesség földrajzi jellemzői, népesedési szakaszok
2. Fiatalodó és elöregedő társadalmak, korfák elemzése
3. Településtípusok bemutatása és urbanizáció fogalma
4. Nagyvárosok és annak övezetei, agglomeráció
5. A nemzetgazdaságok és a világgazdaság: centrum, periféria, félperiféria összehasonlítása
6. Gazdasági ágak és jellemzőik
7. A globalizáció folyamata
8. Európai Unió kialakulása
9. Európai Unió intézményrendszere
10. Európa fejlett gazdaságú országainak bemutatása
11. Dél-Európa országai
12. Keletközép-, Kelet- és Délkelet-Európa országai
13. Ázsia regionális földrajza: Kína, Japán, India
14. Délkelet-Ázsia és Délnyugat-Ázsia országai
15. Afrika regionális földrajza: Észak-Afrika és Trópusi-Afrika adottságai
16. Amerika regionális földrajza
17. Demográfiai és urbanizációs problémák
18. A hazai gazdasági fejlődés jellemzői
19. Magyarországi régiók bemutatása
20. Hazánk természeti, kulturális és történelmi értékei

Digitális kultúra

- Képek kódolása és videók generálásának új eszközei
- Számítógép felépítése és működése, számítógépek és adattárolás új módjai
- Háttértárak bemutatása és jellemzői, fejlődésük üteme
- Vizualizációs megjelenítő eszközök, a régebbi monitorokat felváltó technika
- Nyomtatók fajtái, nyomtatás
- Számítógép, mobileszközök) és egészség
- Szoftverek (csoportosítása, és jogok)

- Operációs rendszer (rendszerek)
- Tömörítés, lemezkarbantartás
- Kártékony programok és módszerek
- Számítógépes hálózatok
- Szolgáltatások az interneten